

Hvad er erhvervets incitamentener til at fremme løse søer?

Jørgen Dejgård Jensen

Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

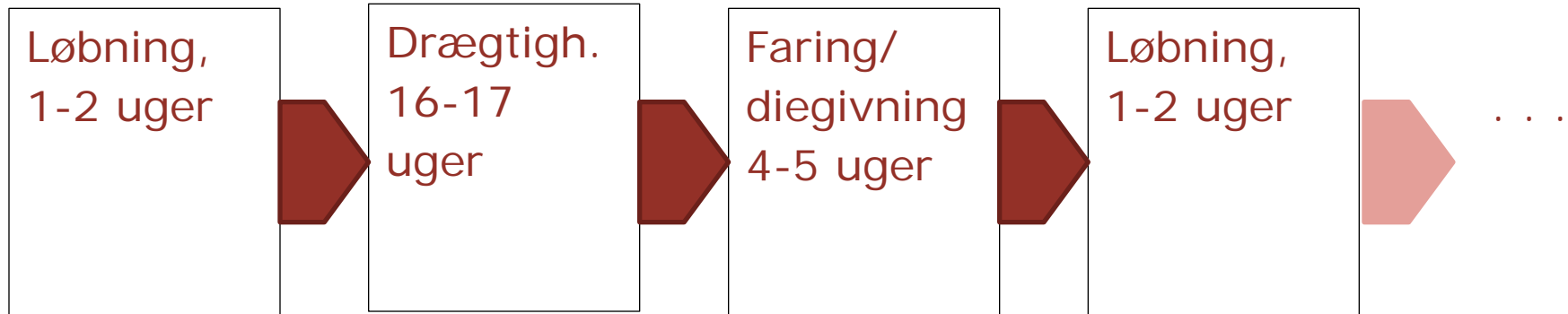
Formål og aktiviteter

At vurdere omkostningerne forbundet med løsgående søer:

- Kritisk gennemgang af eksisterende undersøgelser fra forskellige lande ([litteraturstudie](#))
 - Identifikation af væsentligste omkostningsposter i relation til løsgående søer, sammenlignet med andre staldsystemer
 - Størrelsesorden af omkostninger i relation til løsgående søer
- Indhentning af supplerende oplysninger vedrørende praktiske erfaringer ([interviews med eksperter fra erhverv, forskning og rådgivning](#))
- Supplerende beregninger på specifikke staldsystemer i lyset af borgeres og forbrugeres tilkendegivelser

Produktionscyklus for sohold

Undersøgte produktionssystemer i de respektive faser:

Løbning: boks og individuelle stier

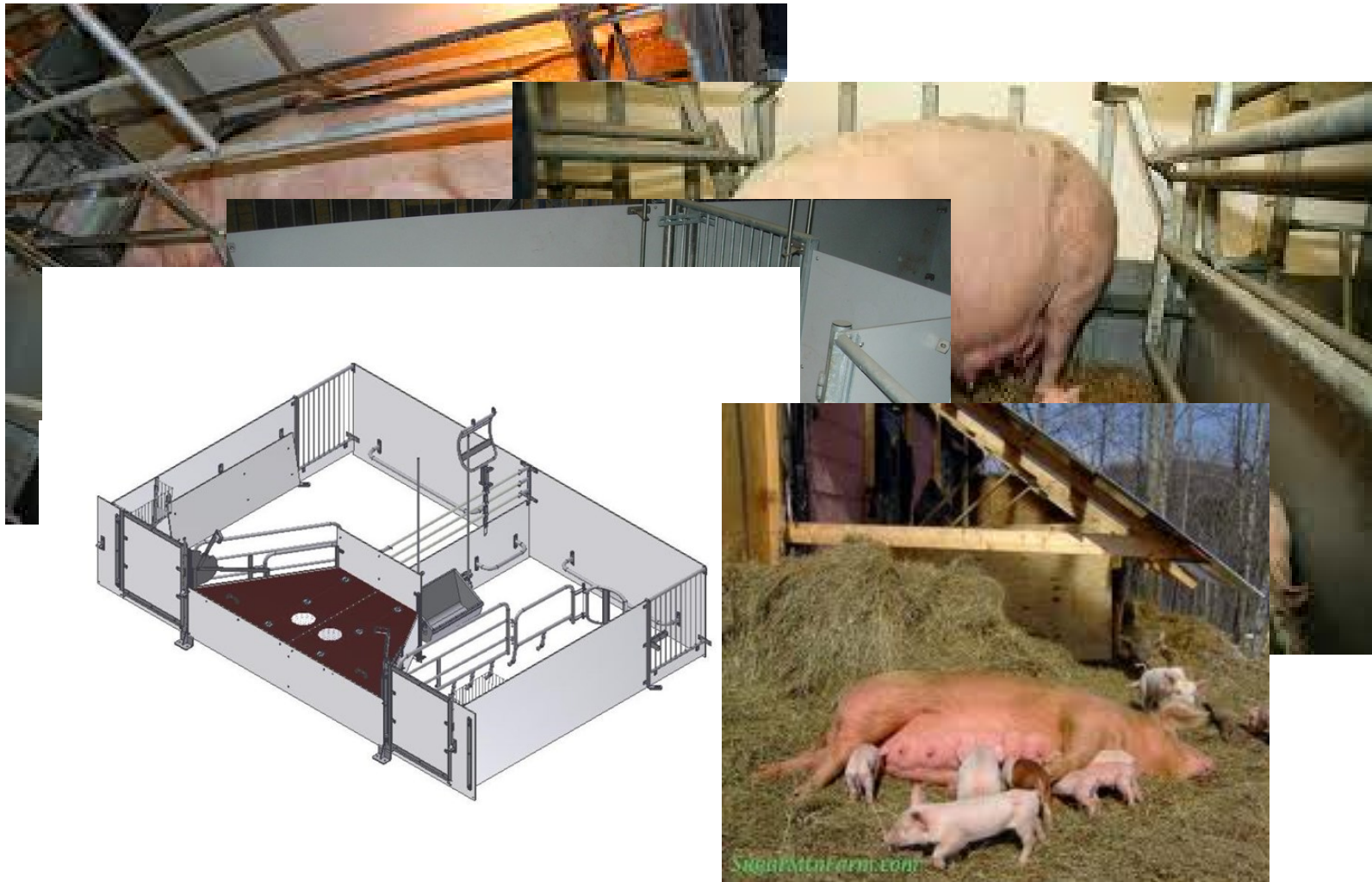
Faring: boks, konventionelle individuelle stier,
"specielle" individuelle stier,
indendørs flokhold, udendørs

Litteraturstudie: Meromkostninger ved alternative produktionssystemer

	Udbytte	Investe- ring	Arbejds- kraft	Andre omk
Løbestald				
Indendørs flok		+30-70%	+8-10%	
Farestald				
Konv. individuel sti	Som kasse- sti	+5-10%	+60-80%	Ikke signif. forskkel
Speciel individuel sti	Som kasse- sti	+15-20%	+20-80%	Ikke signif. forskkel
Indendørs flok	Op mod 5% tab	+25-90%	Mere end dobbelt	Ikke signif. forskkel
Udendørs	Som kasse- sti	-40-50%	-10-20%	Ikke undersøgt

Eksempler på fare-/diegivningssystemer

Centrale udfordringer for producenterne

Løsdrift er mere pladskrævende – og kræver derfor større bygningsinvesteringer

Løsdrift stiller andre krav til management af besætningen

Løsdrift stiller andre krav til medarbejderes kvalifikationer

Løsdrift i farestalden kan indebære en højere arbejdsrisiko for medarbejderne

Løsdrift kan indebære risiko for større pattegrisedødelighed – kan måske løses ved fiksering af soen de første dage efter faring

Staldsystemer til løsdrift findes på markedet. Men den aktuelle efterspørgsel (som i øvrigt er begrænset af den økonomiske krise) retter sig stadig fortrinsvis mod traditionelle systemer

Udbud af kvalificeret arbejdskraft kan være en flaskehals

Beregning af meromkostninger

Udgangspunkt i Produktionsgrensstatistik for Jordbruget 2011
(Danmarks Statistik)

Gns. omkostninger i alt i 2011: 6700 kr/årso

- Produktionsværdi i alt: 5909 kr/årso
- Arbejdsomkostninger: 18 pct.
- Bygningsomkostninger: 9 pct.
- Inventaromkostninger: 7 pct.
- Foderomkostninger: 45 pct

Justering af produktionsværdi, arbejds- og kapitalomkostninger
på grundlag af litteraturstudie

Beregnete meromkostninger i alternative kombinationer af produktionssystemer kr pr. produceret smågris

	Faring/diegivning				
	Kassesti	Indendørs løsdriftssti	Special-designet sti/kombi	Indendørs flok sti	Udendørs
Løbning					
Boks	0	22	10	41	9
Indendørs løsdrift	1	23	12	42	10
Sammenlignet med bokse i løbning og kassestier i faring/diegivning					

Perspektiver

Der er beregnet en meromkostning på ca. 10-23 kr. pr. produceret smågris, under "ideale forudsætninger", fx optimeret management, tilgængelighed af kvalificeret personale mv.

Ved en større udbredelse kan meromkostningen godt blive højere, selv om standardiseret produktion af staldinventar måske vil kunne reducere investeringsomkostningerne.

Hvis en smågris bliver til 80 kg svinekød, svarer en meromkostning på 20 kr/smågris til 25 øre pr. kg kød.

Hvis 10 pct. af produktionen kan sælges til en merpris med reference til løsgående søer, vil merprisen således skulle være 2,50 kr. for at dække meromkostningerne

Hertil kommer evt. ekstra distributions- og markedsføringsomkostninger, avancer og afgifter, hvorfor merprisen for forbrugerne vil være højere end de 2,50 kr/kg.

Tak for opmærksomheden

Læs mere på www.ifro.ku.dk

